

Un laberint de comunicació

Des de l'any 2002, la Universitat Autònoma de Barcelona disposa d'un complex que aplega l' Hemeroteca General i la Biblioteca de Ciències de la Comunicació. Aquest edifici conté el millor fons especialitzat en comunicació d'Europa i la col·lecció de premsa catalana, espanyola i estrangera més important de l'estat espanyol. El fons actual supera els 225.000 documents.

Les seves parets protegeixen veritables joies de la comunicació, algunes de les quals són úniques al nostre país. S'hi pot consultar cadascun dels exemplars en paper del diari *Las Noticias* (1896-1935), o la col·lecció completa de *La Vanguardia* (1881)

en suport microfilm. També destaca el fons de premsa clandestina llegat pel desaparegut periodista Albert Viladot. Es troben a l'Hemeroteca General i la Biblioteca de Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), que tot just fa dos anys va estrenar un edifici de 5.700 m² situat a la plaça Cívica del campus de la UAB. És el resultat de la necessitat d'unificar i aplegar en un sol espai tot el material documental fins aleshores dispers entre la Biblioteca General, la Biblioteca de Comunicació, l'Hemeroteca General i altres fons documentals de la Universitat. Aquesta unificació converteix aquest complex en un centre de coneixement de primer ordre. La temàtica que abraça, especialment en ciències de la comunicació, atrau un important nombre d'investigadors d'arreu del món. "Ens sentim especialment orgullosos del fons de premsa diària, perquè a Catalunya no hi ha cap altre centre documental on es pugui consultar tanta premsa. Actualment, a l'Hemeroteca es reben 25 diaris de Madrid i Barcelona, 16 de premsa catalana comarcal, 42 d'espanyols regionals

i 38 d'estrangers. A més, també es poden consultar 207 col·leccions de diaris ja desapareguts", assegura Maria Antònia Galceran, cap de la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General.

Riquesa en paper. De fet, l'Hemeroteca i la Biblioteca de Comunicació de la UAB contenen el millor fons especialitzat en comunicació d'Europa i la col·lecció de premsa catalana, espanyola i estrangera més important de l'estat espanyol. Les xifres parlen d'aquesta importància: 90.000 llibres, 8.800 exemplars de premsa diària i revistes d'informació general, 9.000 documents audiovisuals i 1.600 exemplars de revistes de comunicació, a més de 8.700 llibres, 7.000 revistes i 10.000 cartells, entre altres documents, pertanyents al Centre Documental de la Comunicació (Cedoc). L'any 2003, aquests documents van ser consultats per gairebé 800.000 usuaris.

Una mostra de les col·leccions més representatives pot donar una idea del valor històric del fons d'aquesta hemeroteca moderna, cronològicament del segle XX. S'hi troben capçaleres com l'*Avui*, *Diari de Barcelona*, *Diari de Girona*, *Heraldo de Aragón*, *El Norte de Castilla* o *El Correo Español*, que es reben des dels anys setanta, i es conserven títols ja desapareguts com el *Correo Catalán*, *Mundo Diario* o *El Noticiero Universal*. També s'hi troben setmanaris com *Destino*, *Triunfo* i *Gaceta Ilustrada*, a més de premsa i setmanaris estrangers, revistes d'opinió, premsa esportiva, femenina, de divulgació científica, d'humor, etc. "Tot i que no tenim dades, ens consta que hi ha poques universitats que disposin d'un fons hemerogràfic tan extens i que tinguin una política de conservació de premsa diària tan extensa, més pròpia d'una biblioteca nacional. Quant a la Biblioteca, el fons de revistes també és un referent per la diversitat geogràfica de les publicacions", explica Maria Antònia Galceran.

Tecnologia digital. A banda de l'Hemeroteca i la Biblioteca, l'edifici també alberga la Mediateca, que disposa de més de 12.000 documents amb un fons en què predominen els cartells, els vídeo-

EL TEMPS

os, els CD-àudio, els CD-Rom i els DVD. En aquest sentit, les noves tecnologies dels equips informàtics adquirits han permès oferir prestacions addicionals, com ara el servei d'informació electrònica i el servei de vídeo i àudio digital. L'espai disposa de vint punts de consulta multimèdia i més de quaranta punts de consulta audiovisual. Cal destacar que el servei d'informació electrònica és capdavanter a l'estat espanyol, motiu pel qual aquestes instal·lacions reben la visita d'estudiants i professors d'altres universitats. Malgrat que la Mediateca és un servei jove, si ho comparem amb els vint-i-tres anys de funcionament de l'Hemeroteca i la Biblioteca de Comunicació, segons Maria Antònia Galceran "la Universitat ha apostat per donar un tracte prioritari a aquesta oferta, perquè ben aviat pugui ser també un centre de referència".

La darrera font que nodreix de documents aquest laberint de comunicació és el Centre Documental de Comunicació, que aplega documents per a l'anàlisi de la situació política contemporània de Catalunya i l'estat espanyol. Conserva material ideològic i propagandístic de més de tres-cents partits polítics, sindicats, moviments veïnals i de joves, ONG i organitzacions municipals. El

Cedoc compta amb documents de totes les campanyes electorals i referèndums, una tipologia de material difícil de trobar en altres centres. Justament, té una col·lecció de títols a la qual s'ha dedicat un esforç especial, la premsa local i comarcal de Catalunya. Gràcies a l'ajuda dels mateixos estudiants de la Facultat de Ciències de la Comunicació, que aporten col·leccions de publicacions, s'han recollit més de 1.000 títols de premsa local i comarcal, municipal i de barris.

Aviat finalitzarà la fase de construcció de les dues plantes subterrànies projectades per a l'edifici de l'Hemeroteca General, d'aproximadament 4.000 m², on s'ubicaran els dipòsits que actualment estan repartits entre la Facultat de Comunicació i altres biblioteques del campus de la UAB. Així, es passarà dels 4.000 metres lineals de prestatgeries actuals a més de 8.000 metres lineals de documents.

Aquest centre també convida a fer un descens i visitar la planta principal, on hi ha la sala d'exposicions de la UAB, un recorregut que també es pot fer virtualment, a través de la web de la Biblioteca.

Gemma Aguilera